

Feiten en cijfers

**Afgestudeerden en uitvallers in het
hoger beroepsonderwijs**

April 2016

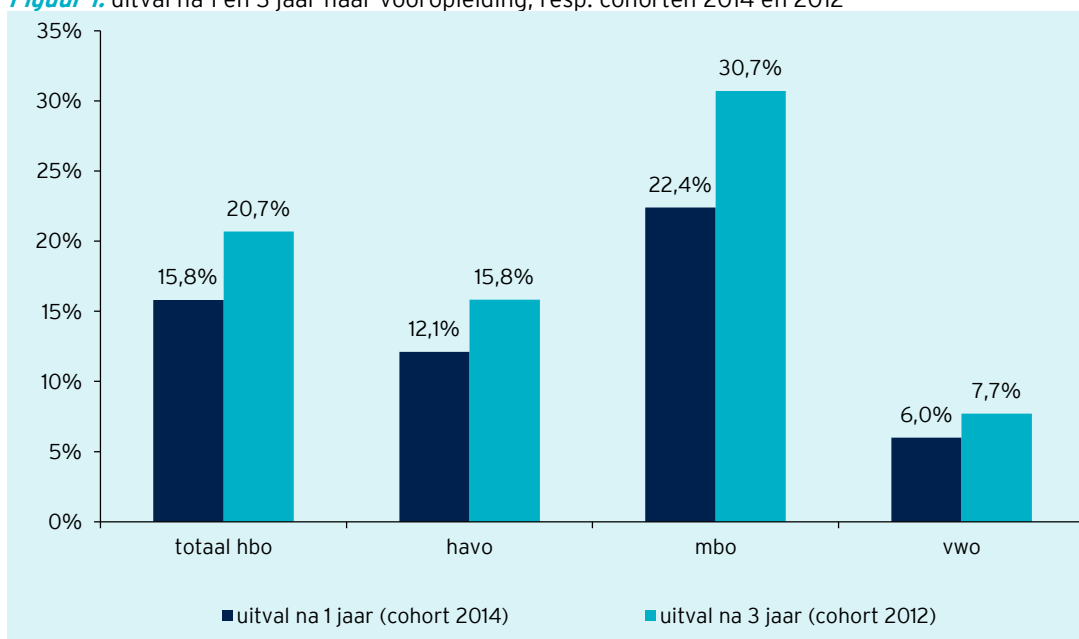
Het algemene beeld

Start van de studie - uitval en wisselaars

Tal van inspanningen bij hogescholen hebben voor een kwaliteitsimpuls gezorgd in het eerste jaar van de studie: onder andere betere voorlichting over de studie, invoeren van de studiekeuzecheck en een intensivering van de studiebegeleiding. Deze interventies hebben nog niet geleid tot een substantiële vermindering van het aandeel studenten dat uitvalt. De afgelopen vijf jaar neemt de uitval uit het eerste jaar van havisten iets af, maar bij mbo'ers is juist een toename zichtbaar.

In het afgelopen studiejaar (2014/2015) vielen 14.394 eerstejaars studenten uit, 15,8% van het totaal aantal eerstejaars. In grote lijnen is de uitval in het eerste studiejaar over de afgelopen jaren weliswaar vrij stabiel - met variatie tussen 14,7% en 16,1% - maar bij specifieke groepen is een duidelijke toename zichtbaar. Zo is de uitval onder eerstejaars studenten uit het mbo toegenomen van 21,0% in 2010 tot 22,4% in 2014. Het aandeel mbo'ers dat binnen drie jaar uitviel is toegenomen van 25,5% van de eerstejaars in 2008 tot 30,7% van de instroom uit 2012. Nog specifieker is de toch al hoge uitval onder niet-westerse mannelijke allochtone mbo'ers in de eerste drie jaar gestegen van 29,3% in 2008 gestegen naar 38,8% in 2012.

Figuur 1: uitval na 1 en 3 jaar naar vooropleiding, resp. cohorten 2014 en 2012

Het aandeel studenten dat verandert van opleiding en/of instelling in het eerste jaar is tot en met studiejaar 2012/2013 licht toegenomen, maar daarna gedaald tot 19,6% in 2014 (17.836 studenten). Binnen de totale groep eerstejaars wisselen studenten met een niet-westerse achtergrond met 29,0% (2014) beduidend vaker dan autochtone studenten (18,4%). Het aandeel wisselaars onder mannelijke havisten uit deze groep is met 36,8% het hoogst.

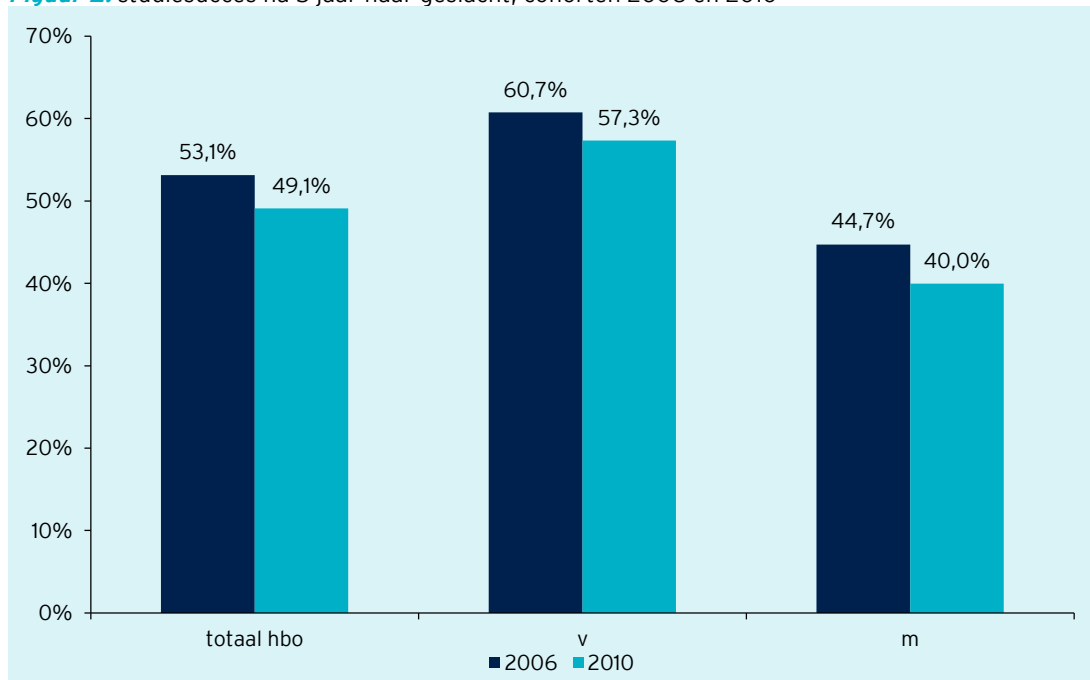
De afname van het aandeel wisselaars in het eerste jaar van het hbo heeft tot gevolg dat het aandeel herinschrijvers (degenen die niet wisselen of uitvallen) onder de eerstejaars uit 2014 is toegenomen tot 64,6%. Daarmee is het aandeel herinschrijvers zelfs toegenomen ten opzichte van 2010.

Afsluiting van de studie - studiesucces en studieduur

De afgelopen jaren is stevig ingezet op het verhogen van het niveau van de opleidingen en worden hogere eisen gesteld aan onze studenten. De hogescholen hebben in 2009 de vier standaarden van bachelor-opleidingen geformuleerd, het accreditatiestelsel is aangescherpt en ingezet is op het verder ontwikkelen van het onderzoekend vermogen tijdens de studie. Daarnaast is er een slag gemaakt in de professionalisering van de docenten. Deze verzwaring van de opleidingen werkt door in het stu-

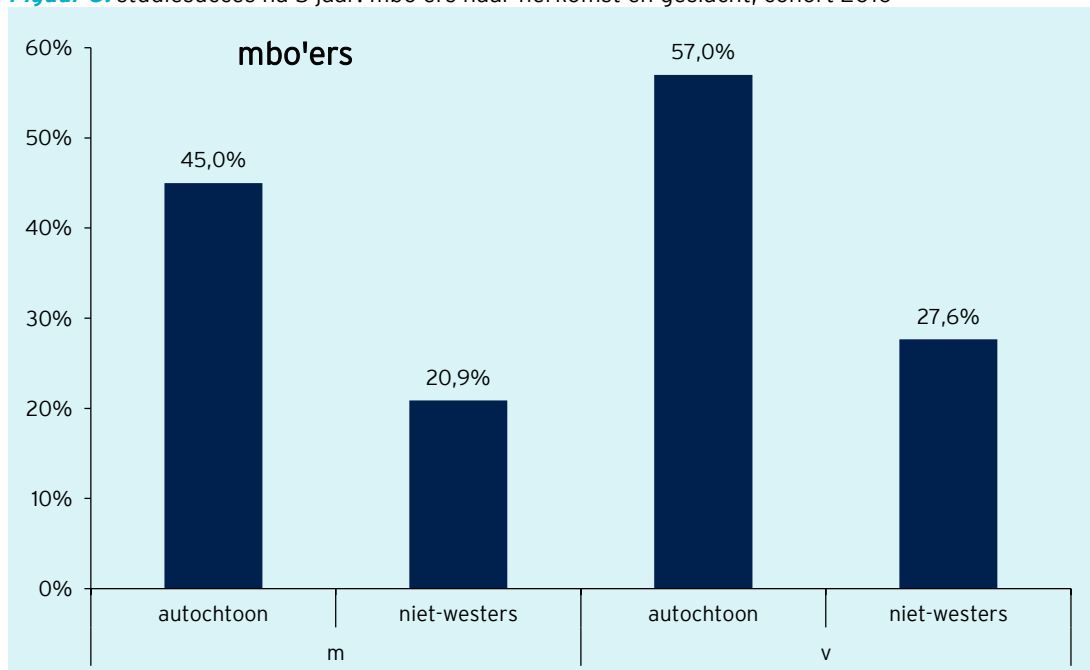
diesucces. Studenten doen gemiddeld iets langer over hun studie: gediplomeerden stonden gemiddeld 51,6 maanden ingeschreven. Van de studenten die in 2006 begonnen aan een hbo-opleiding had 53,1% binnen vijf jaar een einddiploma op zak. Bij het cohort dat in 2010 begon, is dat aandeel afgenomen tot 49,1% (42.722 gediplomeerden). Er is daarbij een groot verschil tussen mannelijke en vrouwelijke studenten.

Figuur 2: studiesucces na 5 jaar naar geslacht, cohorten 2006 en 2010

De daling van het diplomarendement is niet voor elke groep hetzelfde. Het studiesucces na vijf jaar neemt onder studenten uit het mbo het sterkst af. Jarenlang was dit hoger dan voor havisten; nu is het studiesucces na vijf jaar voor het eerst lager bij mbo'ers dan bij havisten. Zorgwekkend is het studiesucces onder mannelijke niet-westerse allochtonen uit het mbo: van degenen die startten in 2010 had vijf jaar later slechts 20,9% een einddiploma.

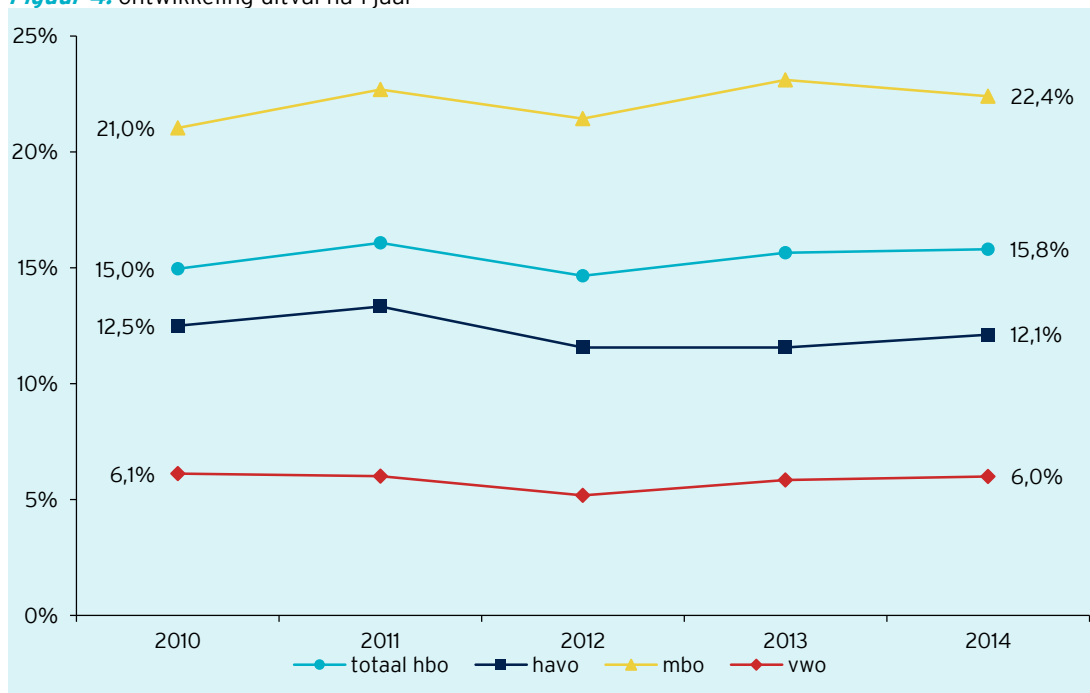
Figuur 3: studiesucces na 5 jaar: mbo'ers naar herkomst en geslacht, cohort 2010

Start van de studie: uitvallers

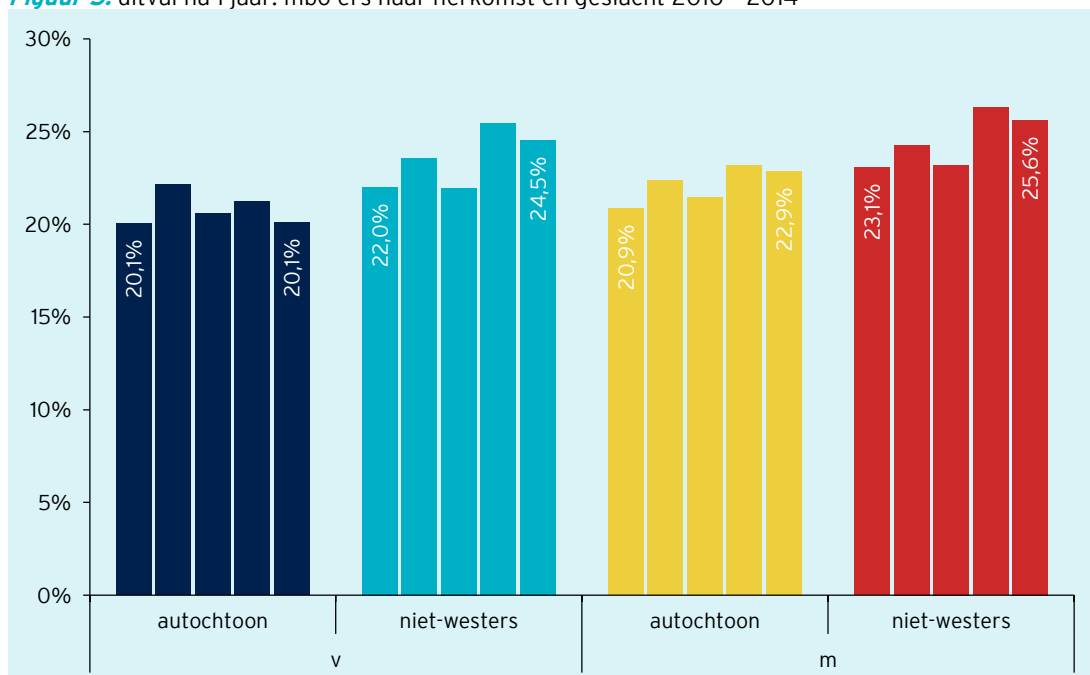
- De uitval in het eerste studiejaar is de laatste jaren vrij stabiel, grofweg 15 à 16% (15,8% in 2014).
- Uitgesplitst naar vooropleiding wordt bij de mbo'ers zichtbaar dat de uitval in het eerste jaar is toegenomen van 21,0% in 2010 tot 22,4% in 2014. Bij de havisten is in dezelfde periode een lichte afname zichtbaar van 12,5% tot 12,1%.
- Na drie jaar is de uitval onder mbo'ers 30,7%, bijna het dubbele van de 15,8% uitval onder havisten in die jaren.

Figuur 4: ontwikkeling uitval na 1 jaar

- Binnen de groep mbo'ers zijn ook behoorlijke verschillen zichtbaar. Mannen vallen vaker uit dan vrouwen en niet-westerse allochtonen vaker dan autochtonen.

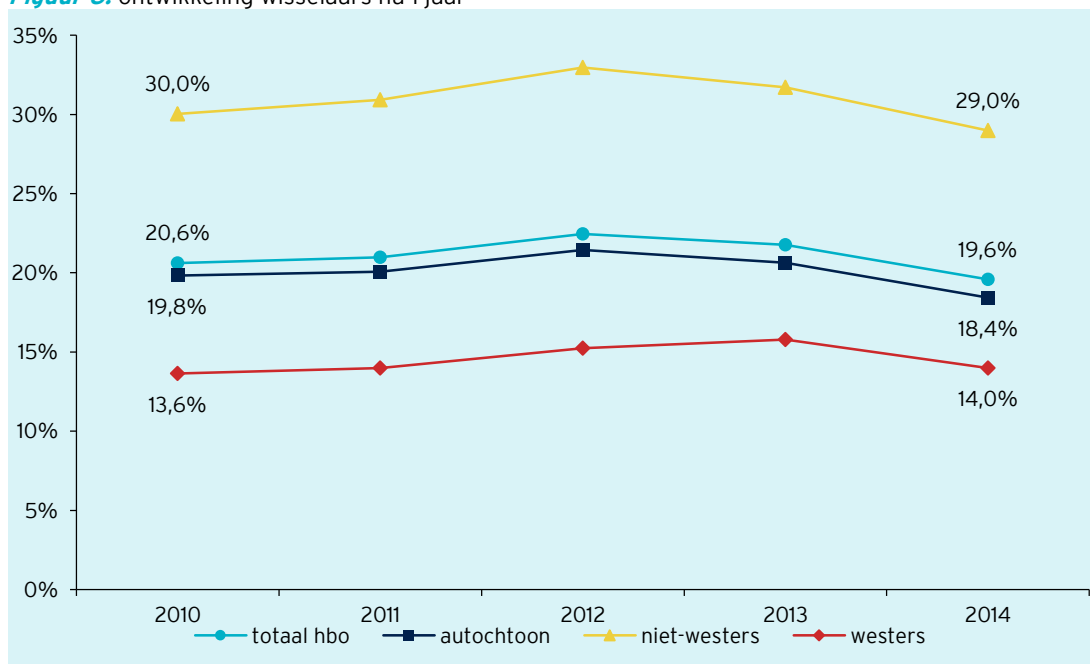
Figuur 5: uitval na 1 jaar: mbo'ers naar herkomst en geslacht 2010 - 2014

Start van de studie: wisselaars

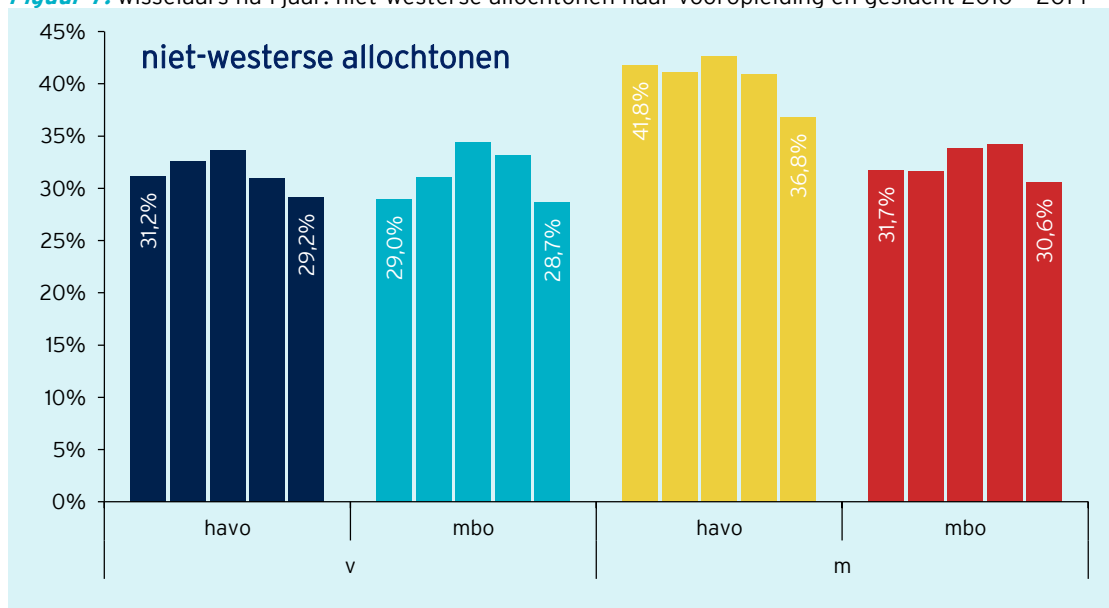
- Het aandeel studiewisselaars in het eerste jaar is tot en met 2012 licht toegenomen, maar de laatste jaren weer gedaald tot onder het niveau van 2010 (19,6% in 2014).
- Het aandeel wisselaars onder niet-westerse allochtonen is met 29,0% in 2014 relatief hoog. Het verschil met autochtonen neemt af, daarvan wisselde in 2014 18,4% van de eerstejaars naar een andere studie.

Figuur 6: ontwikkeling wisselaars na 1 jaar

- Ook binnen de groep niet-westerse allochtonen zijn weer behoorlijke verschillen zichtbaar: vooral mannelijke havisten wisselen vaak van studie (36,8% in 2014).
- Bij de niet-westerse allochtonen uit het mbo is een daling van het aandeel studiewisselaars zichtbaar, zowel bij vrouwen als mannen. Het aandeel niet-westerse studiewisselaars met een havo-voorroeping is bij mannen hoger, maar de laatste jaren stabiel.

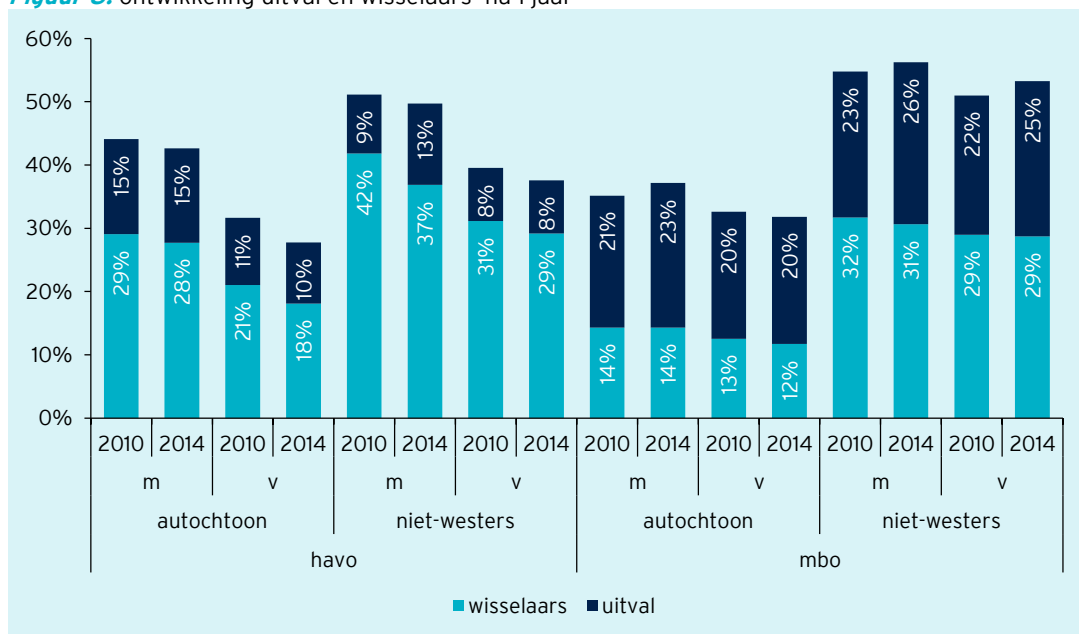
Figuur 7: wisselaars na 1 jaar: niet-westerse allochtonen naar vooropleiding en geslacht 2010 - 2014

Start van de studie: herinschrijvers

- Het aandeel studenten dat zich na het eerste jaar opnieuw inschrijft bij dezelfde studie is toegenomen tot 64,6%.
- De groep niet-westerse mannelijke studenten uit het mbo is de grootste groep die na 1 jaar is gewisseld of uitgevallen, in totaal is van het cohort 2014 ruim 56%. Van deze groep is dus maar 44% in het tweede jaar opnieuw ingeschreven bij dezelfde studie.
- Bij de groep autochtone vrouwen met een havo vooropleiding is het aandeel herinschrijvers het hoogst, van de studenten gestart in 2014 is in totaal 72% een jaar later opnieuw bij dezelfde studie ingeschreven.

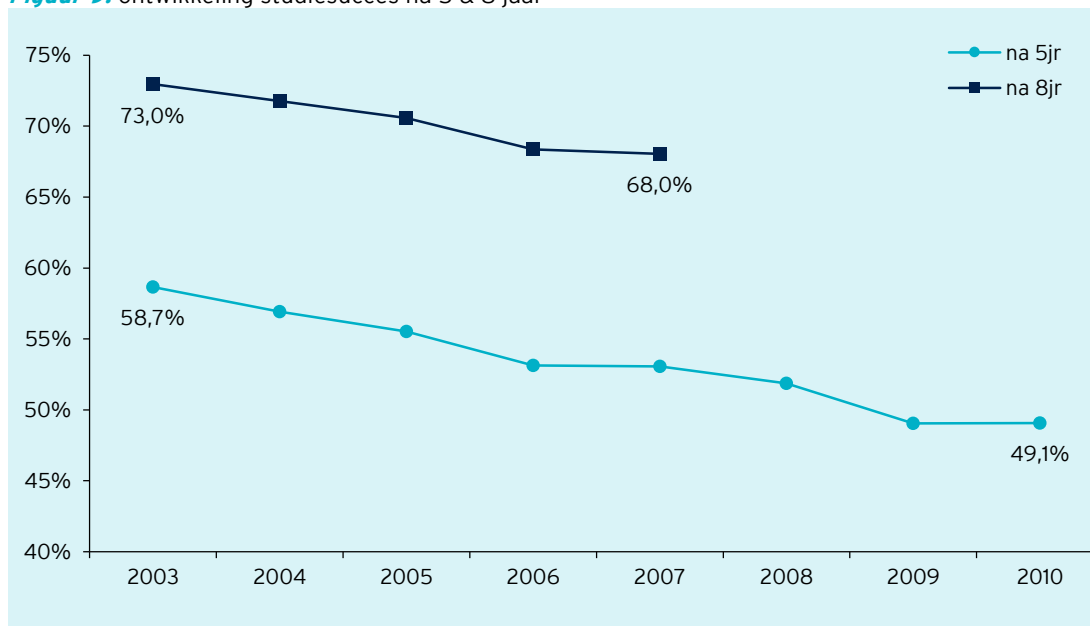
Figuur 8: ontwikkeling uitval en wisselaars na 1 jaar

Afsluiting van de studie: studiesucces

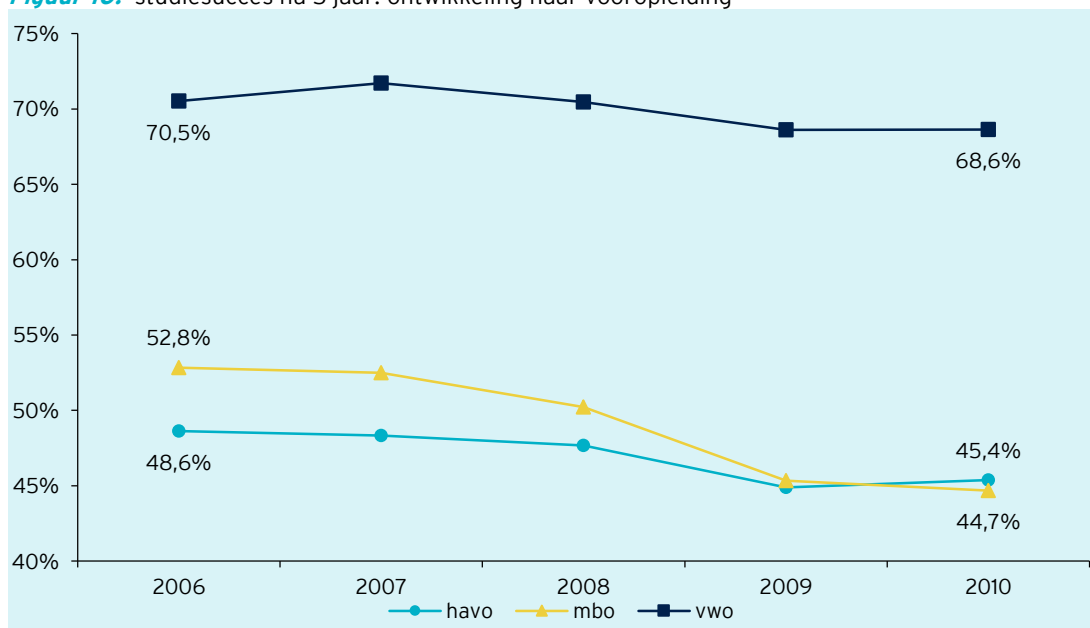
- Het studiesucces na vijf jaar blijft het afgelopen jaar vrijwel gelijk. Van de eerstejaars in 2010 had vijf jaar later 49,1% een einddiploma behaald, ten opzichte van 49,0% een jaar eerder.
- Een behoorlijke groep haalt ná het vijfde jaar nog een diploma. Van de eerstejaars in 2007 had 68,0% na 8 jaar een einddiploma op zak.

Figuur 9: ontwikkeling studiesucces na 5 & 8 jaar

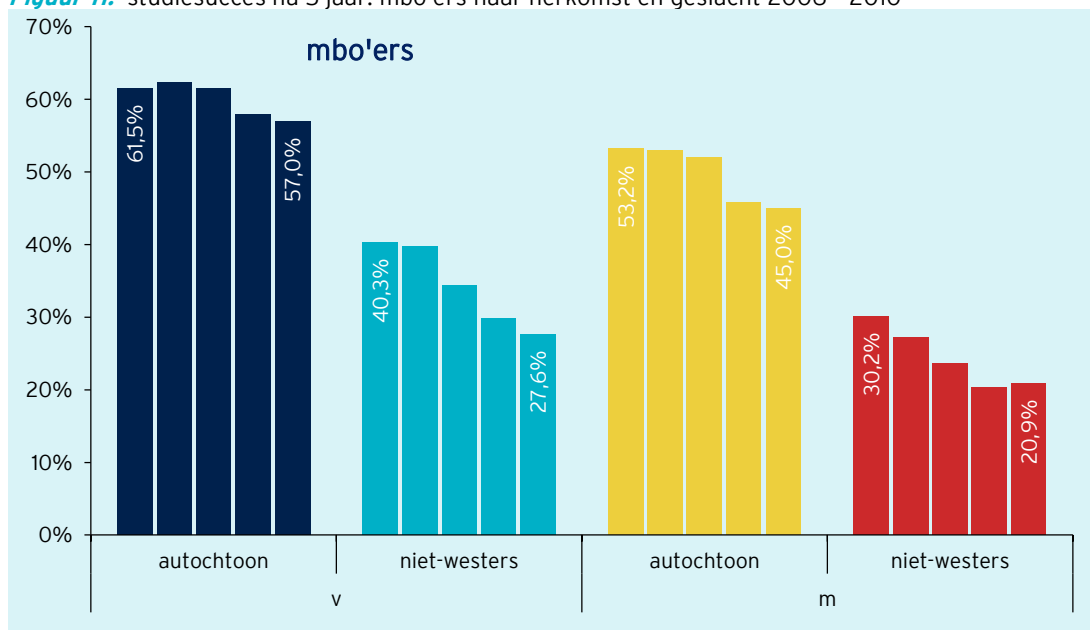
- Alleen bij de mbo'ers is het laatste jaar een daling zichtbaar. Hun studiesucces na vijf jaar daalde van 52,8% voor de mbo'ers die in 2006 startten naar 44,7% voor de mbo-instroom in 2010.
- Het studiesucces van havisten was jarenlang duidelijk lager dan het succes van mbo'ers. Hoewel ook het aandeel gediplomeerde havisten vanuit meerjarig perspectief afneemt, is dit jaar het studiesucces na 5 jaar van havisten voor het eerst (na een kleine toename in het laatste jaar tot 45,4%) hoger dan dat van mbo'ers.
- Het studiesucces van vwo'ers is duidelijk hoger. Van de vwo-instroom in 2010 had 68,6% binnen vijf jaar een einddiploma.

Figuur 10: studiesucces na 5 jaar: ontwikkeling naar vooropleiding

- Binnen de groep mbo'ers zijn weer behoorlijke verschillen zichtbaar. Vrouwen halen veel vaker het diploma binnen vijf jaar dan mannen en autochtonen vaker dan niet-westerse allochtonen.
- Het studiesucces neemt voor bijna alle subgroepen af. Onder zowel niet-westers allochtone mannen als vrouwen uit het mbo is het aandeel gediplomeerden tussen 2006 en 2010 zelfs met bijna 13% afgenomen, naar respectievelijk 20,9% en 27,6%.

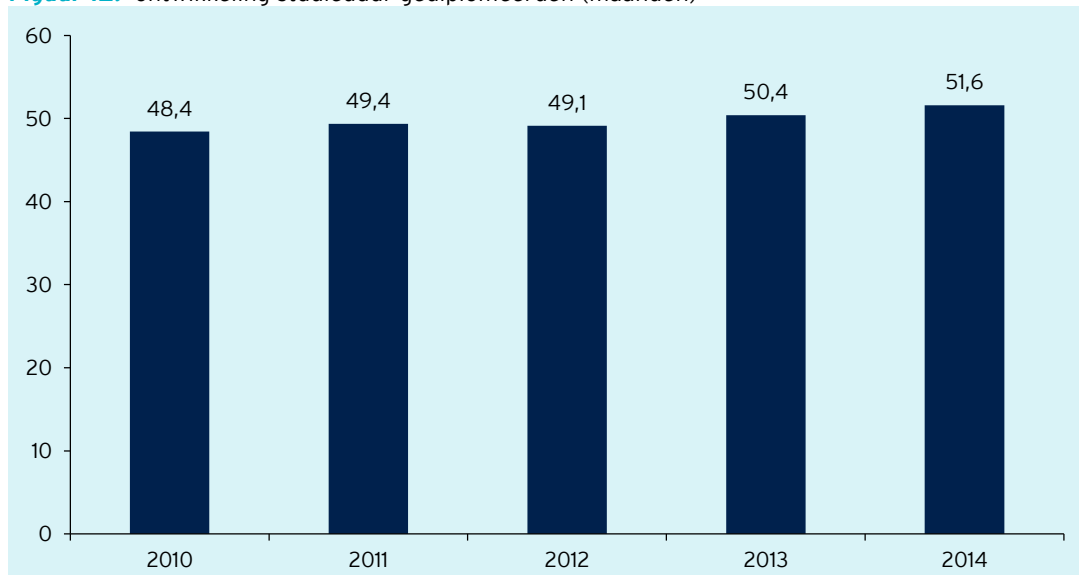
Figuur 11: studiesucces na 5 jaar: mbo'ers naar herkomst en geslacht 2006 - 2010

Afsluiting van de studie: studieduur

- De studieduur van gediplomeerden is de afgelopen jaren licht toegenomen: de gediplomeerden in studiejaar 2010/2011 studeerden gemiddeld 48,4 maanden, onder de gediplomeerden in 2014/2015 was dat toegenomen tot 51,6 maanden.

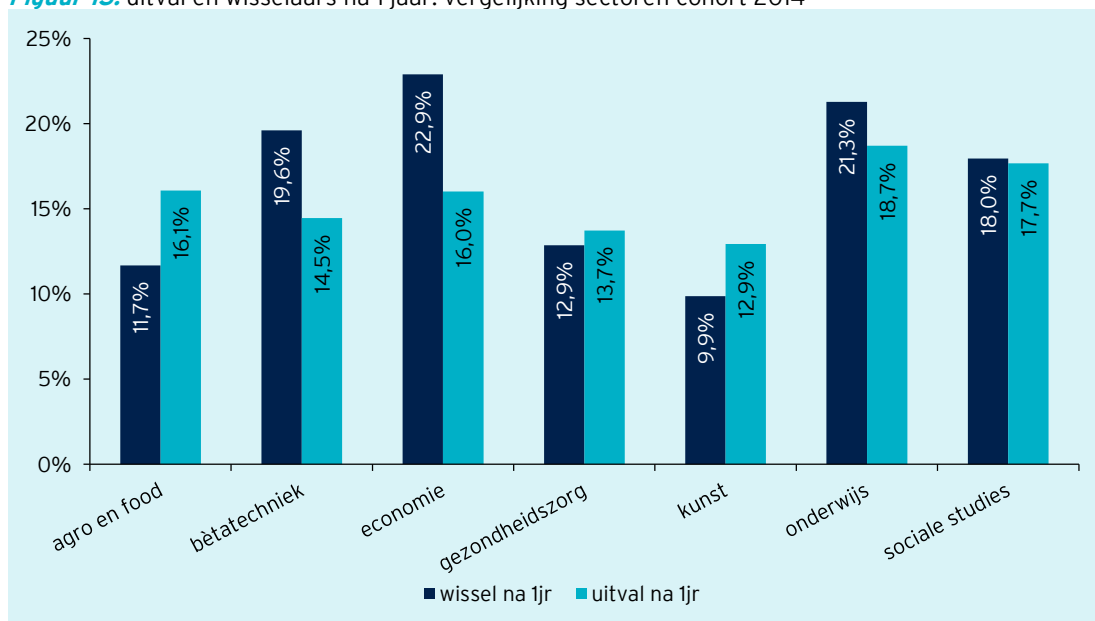
Figuur 12: ontwikkeling studieduur gediplomeerden (maanden)

Verdieping: sectoren in beeld

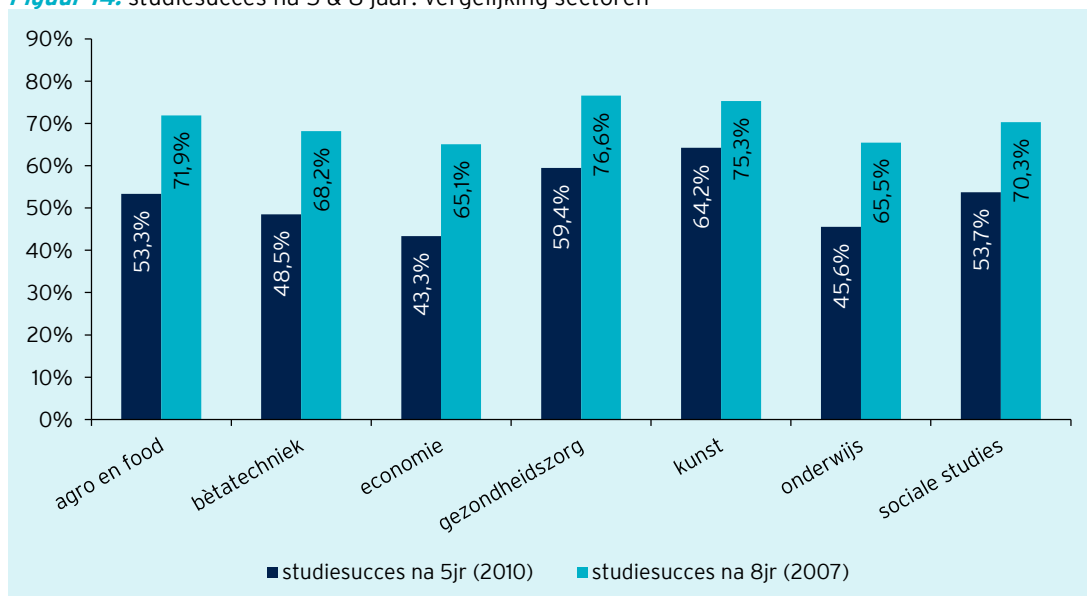
- De uitval in het eerste studiejaar is met 18,7% het grootst in de pedagogische sector. Het aandeel studiewisselaars in het eerste studiejaar is het grootst in de pedagogische en economische sectoren (resp. 21,3 en 22,9% in 2014).
- In het kunstonderwijs is zowel de uitval als het aandeel wisselaars in het eerste jaar het laagst; slechts 12,9% valt in het eerste jaar uit en slechts 9,9% wisselt.

Figuur 13: uitval en wisselaars na 1 jaar: vergelijking sectoren cohort 2014

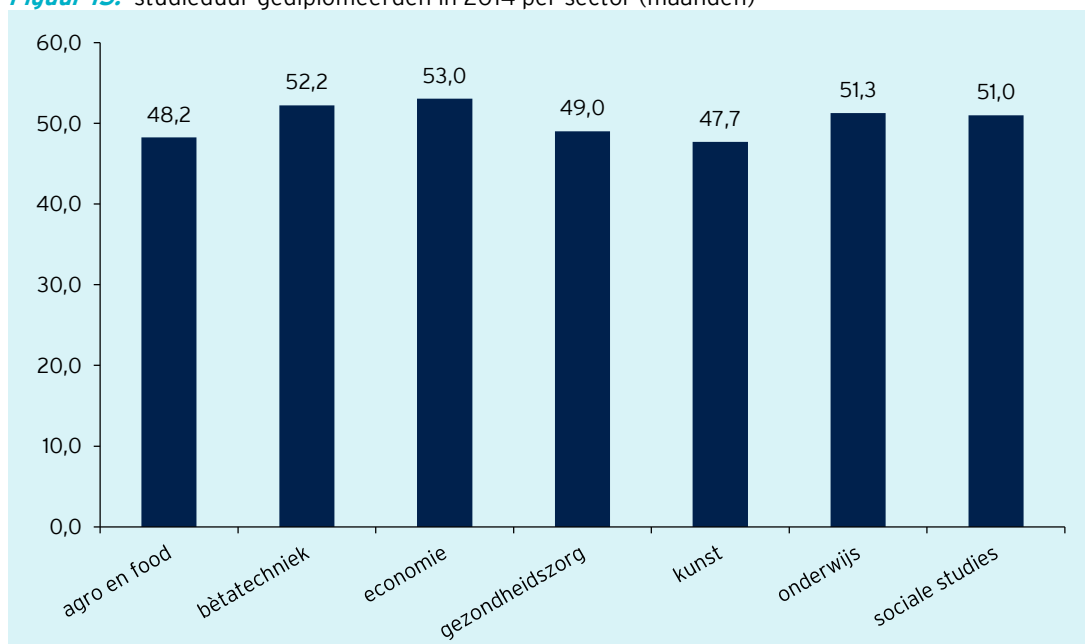
- Het studiesucces is het hoogst in de sectoren kunst en gezondheidszorg: ongeveer 60% van de studenten in deze sectoren haalt binnen vijf jaar een einddiploma, na acht jaar is van deze sectoren ruim driekwart gediplomeerd.
- In de economische en pedagogische sectoren is het studiesucces het laagst: minder dan de helft van deze studenten heeft binnen vijf jaar een einddiploma op zak (resp. 43,3% en 45,6%). In de jaren daarna wordt nog wel een slag gemaakt: na acht jaar heeft ongeveer twee derde van de studenten in deze sectoren een einddiploma.

Figuur 14: studiesucces na 5 & 8 jaar: vergelijking sectoren

- De studieduur tot het diploma is het kortst in de kunsten sector (47,7 maanden) en het langst in de economische sector (53,0 maanden).

Figuur 15: studieduur gediplomeerden in 2014 per sector (maanden)

De belangrijkste kengetallen en ontwikkelingen worden in deze factsheet weergegeven. Alle cijfers betreffen voltijd bachelor studenten, tenzij anders aangegeven.

Meer gedetailleerde informatie kunt u vinden op de website www.vereniginghogescholen.nl, via 'Feiten en Cijfers'. Deze webpagina biedt ook meer achtergrond informatie over de herkomst van de gegevens en over het interpreteren van de cijfers.

Uitgave **April 2016**
Vereniging Hogescholen
Informatie
Prinsessegracht 21
Postbus 123
2501 CC Den Haag
T 070 312 21 21
F 070 312 21 00
E post@vereniginghogescholen.nl

